
LUBUSKI URZĄD WOJEWÓDZKI

WYDZIAŁ BEZPIECZEŃSTWA I ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

ZATWIERDZAM

WOJEWODA LUBUSKI
Władysław Dajczak

BZK-III.657.5.2018.PSzy

WYTYCZNE

Wojewody Lubuskiego do szkolenia obronnego w 2018 roku

OPRACOWAŁ

DYREKTOR
Wydziału Bezpieczeństwa
i Zarządzania Kryzysowego

Krzysztof Kolcz

GORZÓW WIELKOPOLSKI

LUTY 2018

I. WSTĘP:

- 1) Wytyczne Wojewody Lubuskiego do szkolenia obronnego realizowanego w 2018 roku, zwane dalej wytycznymi, wydano na podstawie: art. 18 ust. 4 i art. 20 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1430 z późn. zm.); § 13 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 października 2015 r. w sprawie szkolenia obronnego (Dz. U. z 2015 r., poz. 1829); § 3 ust. 1 pkt 2 i § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 2004 r. w sprawie ogólnych zasad wykonywania zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony (Dz. U. z 2004 r., Nr 16, poz. 152).
- 2) Wytyczne opracowane z uwzględnieniem ustaleń wynikających z następujących dokumentów: Wytycznych Ministra Obrony Narodowej do szkolenia obronnego realizowanego w latach 2017 - 2022; Programu Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych Województwa Lubuskiego w latach 2017 – 2026 oraz Programu szkolenia obronnego w województwie lubuskim na lata 2017-2022.
- 3) Celem wytycznych jest określenie głównych kierunków szkolenia obronnego realizowanego przez Marszałka Województwa Lubuskiego, starostów (prezydentów miast na prawach powiatów), burmistrzów i wójtów, kierowników zespołonych służb, inspekcji i straży w województwie, dyrektorów wydziałów (biur) LUW a także kierowników innych jednostek organizacyjnych w 2018 roku oraz ustalenie sposobu ich osiągania.

II. OCENA REALIZACJI SZKOLENIA OBRONNEGO NA OBSZARZE WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO W 2017 ROKU:

- 1) Szkolenie obronne stało się jednym z głównych elementów przygotowań obronnych w województwie. Model szkolenia, wprowadzony na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 października 2015 r. w sprawie szkolenia obronnego i ukierunkowywany wytycznymi wojewody, zapewnił nabywanie umiejętności i podnoszenie kwalifikacji niezbędnych do wykonywania zadań obronnych.
- 2) Skoordynowane planowanie, organizowanie i realizowanie szkolenia w jednostkach samorządu terytorialnego, jednostkach rządowej administracji zespolonej w województwie pozwoliło na ujednoczenie struktury oraz metodologii opracowywania przez organizatorów szkolenia dokumentów planistycznych w postaci programów (dot. tylko samorządów) oraz planów szkolenia obronnego, a także określenie znaczenia podstawowych terminów i pojęć. Ujednolicono zasady organizacji treningów i ćwiczeń, ustalono jednolity wykaz grup szkoleniowych, według stanowisk służbowych obligujących do objęcia szkoleniem obronnym. Powyższe należy uznać, jako zjawisko pozytywnie wpływające na efektywność szkolenia obronnego w województwie.
- 3) Wojewódzkie Ćwiczenie Obronne pk. „NADODRZE 2017”, zrealizowane wspólnie z Ćwiczeniem Dowódczo-Sztabowym na mapach pk. NEFRYT-17 przygotowanym przez W/SzW w Zielonej Górze przeprowadzone w dniach 17-18 października 2017 r. było kolejnym przedsięwzięciem wynikającym z cyklu szkolenia obronnego określonego w Programie szkolenia obronnego województwa lubuskiego na lata 2017-2022. Głównym celem ćwiczenia było sprawdzenie możliwości wsparcia przez administrację cywilną Sił Zbrojnych RP oraz wojsk sojuszniczych, ze szczególnym uwzględnieniem przemieszczenia Sojusznicznych Sił Wzmocnienia i przeprowadzenia wspólnego przedsięwzięcia cywilno-wojskowego, jakim było uruchomienie AKAP oraz świadczeń rzeczowych na rzecz Sił Zbrojnych (wezwanie do przekazania wytypowanych środków transportu z gospodarki narodowej do wyznaczonych jednostek wojskowych). Udział w ćwiczeniu wzięli m.in.: starosta powiatowe (powiat: Shubicki, Sulęciński, Swiebodziński), Miasto

Zielona Góra, Komenda Wojewódzka Policji w Gorzowie Wlkp., Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Gorzowie Wlkp. Należy podkreślić, że było to kolejne ćwiczenie realizowane wspólnie z administracją woskową. Po wykonaniu analizy dokumentów, które nadesłali uczestnicy ćwiczenia, można stwierdzić, że cele szkoleniowe zostały osiągnięte.

- 4) Kolejnym przedsięwzięciem był Wojewódzki Trening Stałych Dyżurów pk. OSŁ ONA 2017, który odbył się w dniu 17 października 2017 r. Tematem treningu było: „Sprawdzenie umiejętności uruchamiania w warunkach wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa państwa procedur związanych z podwyższaniem gotowości obronnej państwa w ramach stałego dyżuru”. W treningu brały udział: Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego, Starostwa Powiatowe w Zielonej Górze i Żaganiu, Urzędy Miast i Gmin z terenu ww. powiatów. Trening polegał na praktycznym przeciwieństwie przyjmowania, przeanalizowania i przekazania zadań obronnych do wykonawców w ramach działalności obsad stałych dyżurów, doskonaleniu umiejętności korzystania z niezbędnych dokumentów obronnych w szczególności z Planu operacyjnego funkcjonowania jednostek organizacyjnych administracji publicznej w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny. Zadania obronne przekazywane do ćwiczących były odbierane przez składy osobowe Stałych Dyżurów starostw powiatowych. Przyjęcie, analiza i realizacja tych zadań przebiegały właściwie. Wiodącą była znajomość tabeli realizacji zadań operacyjnych (TRZO) i sposób rozszyfrowywania wpływających zadań.
- 5) Przedsięwzięcia szkoleniowe w 2017 roku planowano i realizowano w formie zajęć teoretycznych i praktycznych, w tym treningów i gier oraz ćwiczeń terenowych. Istotną formą szkolenia obronnego dla osób zajmujących kierownicze stanowiska w administracji publicznej były wyższe kursy obronne w Akademii Sztuki Wojennej. Największy wysiłek szkoleniowy skupiono na zajęciach teoretycznych, ukierunkowanych na poznawanie podstaw prawnych realizacji zadań obronnych, organizacji i zasad funkcjonowania systemu obronnego państwa oraz sposobu realizacji zadań obronnych właściwych w zespolonych służbach, inspekcjach i strażach w województwie oraz jednostkach samorządu terytorialnego. Należy zwrócić uwagę na fakt, że jednostki samorządu terytorialnego chętnie angażowały się w ćwiczenia, treningi i gry obronne przygotowywane na szczeblu wojewódzkim, czy centralnym.
- 6) Jednostki samorządu terytorialnego w 2017 roku przeprowadziły łącznie 293 przedsięwzięcia szkoleniowe różnego typu, co kształtuje się na poziomie podobnym do roku 2016 (302 przedsięwzięć). Najwięcej przedsięwzięć zorganizowały gminy: UMi Nowa Sól, UMi Żagań.
- 7) Za negatywne zjawiska, stwierdzone w trakcie realizacji szkoleń obronnych należy uznać małą ilość szkoleń realizowanych w formie zajęć praktycznych, tj. treningów i gier oraz ćwiczeń terenowych (zgodnie z nowym rozporządzeniem RM ćwiczenia terenowe powinny być przeprowadzane nie rzadziej niż raz na trzy lata) oraz nie przekazywanie do WBIZK LUW w wyznaczonym w wytycznych terminie 14 dni, kopii planów zajęć, listy obecności oraz dokumentacji finansowej (rozliczenia dotacji) a także nie przestrzegania wyznaczonych terminów uzgodnienia planów oraz wnioskowania o środki finansowe na przyszły rok.

III. GŁÓWNE CELE SZKOLENIA W 2018 ROKU:

- 1) Głównym celem szkolenia obronnego będzie przygotowanie kadry kierowniczej, zespołów zadaniowych, wchodzących w skład stanowisk kierowania, do sprawnego przygotowania propozycji praktycznego działania w sytuacji wprowadzenia do realizacji zadań wynikających z planów operacyjnych funkcjonowania oraz zgrzywanie wybranych elementów systemu obronnego państwa. Główny nacisk w roku 2018 położony będzie na sprawdzenie możliwości zabezpieczenia bytowego, a także procedur ewakuacji i przyjęcia ludności cywilnej w okresie prowadzenia działań obronnych.
- 2) Cel ten zamierza się osiągnąć poprzez:
 - a) Sprawdzenie w ramach Wojewódzkiej Gry Obronnej pk. „MOST 2018”, możliwości zabezpieczenia bytowego, a także procedur ewakuacji i przyjęcia ludności cywilnej w okresie prowadzenia działań wojennych. Udział w ćwiczeniu wezmą starostowie, wójtowie i burmistrzowie z terenu powiatów: gorzowskiego, międzychyckiego i świebodzińskiego.
 - b) Sprawdzenie w ramach Wojewódzkiego Treningu Siatych Dyżurów pk. „OSŁONA 2018”, funkcjonowania systemu Siatych Dyżurów starostów, wójtów i burmistrzów z terenu powiatów krosieńskiego i strzelecko-dreźnieckiego. W szczególności sprawdzenie sposobu uruchamiania w warunkach wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa państwa, procedur związanych z podwyższaniem gotowości obronnej państwa z wykorzystaniem dostępnych środków łączności.
 - c) Przygotowanie i przeprowadzenie dwóch powiatowych ćwiczeń obronnych, w powiatach: wschowskim i żagańskim. Starostowie określą tematykę, czas trwania ćwiczeń oraz jednostki biorące udział w ćwiczeniu, w tym obowiązkowo powiatowe służby, strażę i inspekcje (minimum 1) oraz gminy z terenu powiatu (minimum 3). Ćwiczenia należy zaplanować jako wieloszczelowe. W ćwiczeniach należy uwzględnić, co najmniej dwa aspekty pozamilitarnych przygotowań obronnych. Wskazane jest wykonywanie epizodów praktycznych, zgodnie z metodyką jak dla ćwiczeń instruktażowych.
 - d) Sprawdzenie w ramach treningów Akcji Kurierskiej przygotowania osób realizujących zadania związane z doręczaniem kart powołania na obszarze powiatów: ślubickiego i sulcińskiego.
 - e) Doskonalenie wiedzy i sukcesywne podnoszenie kwalifikacji kierowniczej kadry administracji publicznej i pracowników aparatu wykonawczego w województwie w zakresie obronności państwa w ramach Wyszczułych Kursów Obronnych.
 - f) Organizowanie własnych przedsięwzięć szkoleniowych na szczeblu samorządu terytorialnego z uwzględnieniem problematyki i tematów ujętych w Programie szkolenia obronnego w województwie lubuskim na lata 2017 – 2022 a w szczególności problematyki nr 4, 5, 6, 8, 9, 12 i 14.
 - g) Dalsze zgrzywanie elementów podsystemu kierowania obroną, jak również innych elementów systemu obronnego, w szczególności zapewnających sprawne współdziałanie z innymi elementami administracji publicznej (w tym organami administracji wojaskowej) oraz organami dowodzenia Sił Zbrojnych RP.
- 3) Na etapie przygotowania i prowadzenia ćwiczeń o tematyce obronnej należy posługiwać się ustaleniami zawartymi w *Wytycznych Wojewody Lubuskiego do przygotowania i przeprowadzenia gier, ćwiczeń i treningów obronnych*, zatwierdzonych przez Wojewodę Lubuskiego w dniu 11 października 2013 r.

IV. PLANOWANIE SZKOLENIA:

- 1) W planowaniu szkolenia obronnego uwzględnić teoretyczne i praktyczne jego formy, przy zachowaniu zasady, że ćwiczenia obronne, w tym gry i treningi są zasadniczymi formami szkolenia, na których w latach 2017-2022 skupiony będzie główny wysiłek szkoleniowy. W pełnym zakresie należy realizować postanowienia zawarte w § 10 ust. 1 pkt 6 i 7 oraz ust. 2 pkt 2 rozporządzenia RM w sprawie szkolenia obronnego.
- 2) Planując szkolenia obronne stosować zasadę stopniowego dochodzenia do najważniejszych przedsięwzięć szkoleniowych z uwzględnieniem kolejności: zajęcia teoretyczne → gry, treningi → ćwiczenia.
- 3) Zajęcia teoretyczne traktować, jako formę szkolenia obronnego umożliwiającą m.in.: nabywanie wiedzy niezbędnej do wykonywania zadań obronnych, poznawanie zasad funkcjonowania systemu obronnego oraz kształtowanie świadomości obronnej osób podlegających szkoleniu.
- 4) Zajęcia planować w formie wykładów, informacji, seminariów, konferencji itp., a tematykę szkoleń dostosowywać do faktycznych potrzeb grup szkoleniowych.
- 5) Zajęcia winny zapewnić właściwe przygotowanie do przeprowadzenia (lub udziału) w zasadniczych zamierzeniach szkoleniowych, tj. treningach, grach i ćwiczeniach obronnych (o zasięgu lokalnym, powiatowym i wojewódzkim).
- 6) W ramach planowania zajęć, uwzględniać szkolenie dla kierownictwa ćwiczenia oraz ćwiczących, jako etap przygotowujący do ćwiczeń obronnych.
- 7) Stopniować zakres ćwiczeń obronnych, począwszy od ćwiczenia wybranych zagadnień (zadań obronnych) poprzez zestawy zadań, do kompleksowego sprawdzenia funkcjonowania systemu obronnego w gminie, powiecie.
- 8) Planowanie szkolenia obronnego należy realizować poprzez **opracowanie planu szkolenia na 2018 r.** w oparciu o przyjętą koncepcję realizacji zadań obronnych. W planie należy ująć wszystkie przedsięwzięcia szkoleniowe szczebla nadzrędnego, a dotyczące jednostki sporządzającej plan (*wzór Planu Szkolenia – załącznik nr 1*).
- 9) Należy dostosować tematykę i formę szkolenia do faktycznych potrzeb wynikających z przygotowań obronnych realizowanych przez organizatora szkolenia.
- 10) W planowaniu szkolenia należy zapewnić merytoryczną zgodność własnego planu szkolenia obronnego na 2018 rok z opracowanym na lata 2017-2019 własnym programem szkolenia (**dotyczy administracji samorządowej**).
- 11) **Jednostki samorządu terytorialnego, ze względu na organizacyjnych, mogą przygotowywać wspólne przedsięwzięcia szkoleniowe, gry, treningi i ćwiczenia o tematyce obronnej. Zasady organizacji wspólnych przedsięwzięć szkoleniowych oraz ich finansowania określono w dalszej części wytycznych.**
- 12) Informacja o organizacji wspólnego przedsięwzięcia szkoleniowego musi być zawarta w planie szkolenia obronnego danej jednostki samorządu terytorialnego, o którym mowa w pkt. IV.8. Informację należy odnotować w kolumnie 7 planu – „Uwagi”, zgodnie z zasadami określonymi w pkt. V.7.

13) W planowaniu szkolenia należy przestrzegać zasady uzgadniania rocznych planów szkolenia obronnego. Wszystkie organy i jednostki organizacyjne, dla których koordynatorem szkolenia jest Wojewoda Lubuski, jeden egzemplarz opracowanego planu szkolenia obronnego w swojej jednostce na 2018 rok przekazują do Wojewody za pośrednictwem dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego LUW – w **nieprzekraczalnym terminie do dnia 10 marca 2018 r.** – w celu jego uzgodnienia (§ 13 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia RM w sprawie szkolenia obronnego). Przesłany egzemplarz pozostaje w aktach WBizK LUW.

14) **Uzgodnienie planu szkolenia jest warunkiem uruchomienia środków finansowych przeznaczonych na zadania związane z planowaniem i organizacją szkolenia obronnego w jednostkach samorządu terytorialnego.**

15) **Zatwierdzenie planu przez organizatora szkolenia następuje dopiero po uzyskaniu ww. uzgodnienia.**

V. ORGANIZOWANIE I REALIZACJA SZKOLENIA:

- 1) W organizowaniu szkolenia obronnego należy w pełni realizować (w ustalonych terminach) zaplanowane i uzgodnione z Wojewodą Lubuskim przedsięwzięcia szkoleniowe.
- 2) Organizując szkolenia obronne należy wykorzystywać przyznany limit miejsc na szkolenie na Wyższych Kursach Obronnych w Akademii Sztuki Wojennej, określony w Planie szkolenia obronnego w województwie lubuskim na 2018 rok (część II, Lp. 1). Udział w tym szkoleniu osób wskazanych (bądź ich zastępców) jest obligatoryjny.
- 3) W czasie organizowania szkolenia obronnego należy przestrzegać zasady, że w szkoleniach organizowanych przez szczebel nadrzędny dla poszczególnych grup szkoleniowych (określonych kodem grupy) biorą osobisty udział osoby zajmujące przypisane do tych grup stanowiska służbowe. W szkoleniach tych nie mogą brać udziału – w zastępstwie – osoby zajmujące inne stanowiska (z innej grupy szkoleniowej).
- 4) W przypadku organizacji przedsięwzięć wspólnych, o których mowa w pkt. IV.11, konieczne jest wyłonienie koordynatora przedsięwzięcia, który w imieniu pozostałych jednostek samorządu terytorialnego biorących udział w przedsięwzięciu przedstawi Wojewodzie Lubuskiemu jego koncepcję.
- 5) Koncepcja przygotowania i realizacji przedsięwzięcia wspólnego zawiera: opis rodzaju przedsięwzięcia (szkolenie, trening, ćwiczenie), opis jego przebiegu, tematykę, sposób realizacji, a także plan podziału kosztów wspólnego przedsięwzięcia na poszczególne jego uczestników. Plan podziału kosztów musi zawierać informację o planowanym rodzaju wydatku i przypisanej do niego jednostki samorządu terytorialnego, która go pokryje ze środków przyznanych w ramach dotacji celowej w roku 2018.
- 6) Koncepcję, o której mowa w pkt. V.5, koordynator przedsięwzięcia wspólnego przedstawia Wojewodzie Lubuskiemu za pośrednictwem dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego LUW w terminie nie późniejszym niż 15 dni przed planowanym przedsięwzięciem.

- 7) W planie szkolenia obronnego uczestników przedsięwzięcia wspólnego muszą znaleźć się odpowiednie adnotacje w kolumnie 7 – „Uwagi”. Pod pozycją opisującą przedsięwzięcie wspólne jego koordynator wpisuje informację „*KOORDYNATOR przedsięwzięcia, wspólnie z gminami ...*”. Natomiast uczestnicy wpisują informację „*przedsięwzięcie wspólne z gminami ...; koordynatorem jest ...*”.
- 8) Należy zapewnić w organizowanych grach i treningach oraz ćwiczeniach terenowych obowiązkowe sprawdzenie wybranych elementów przygotowań obronnych, w tym m.in.: organizację kierowania powiatem, miastem, gminą w warunkach zagrożenia, uruchomienie **stałego dyżuru** i wybranych elementów akcji kurierskiej.
- 9) **Dokumentacja terenowego ćwiczenia obronnego wymaga uzgodnienia z Wojewodą Lubuskim za pośrednictwem dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego LUW.**
- 10) Informacje zawarte w pkt. V.4, V.5, V.6 oraz V.9 pozostają w spójności z zasadami określonymi w *Wytycznych Wojewody Lubuskiego do przygotowania i przeprowadzenia gier, ćwiczeń i treningów obronnych*, zatwierdzonych przez Wojewodę Lubuskiego w dniu 11 października 2013 r.
- 11) **Udział jednostki samorządu terytorialnego w grze, treningu lub ćwiczeniu obronnym organizowanym przez Wojewodę Lubuskiego zwalnia ją z obowiązku organizacji własnego przedsięwzięcia tego typu.**
- 12) Należy określać przedsięwzięcia pozwalające zrywać współdziałanie organów administracji publicznej z organami administracji wojskowej oraz dowódczymi i sztabami Sił Zbrojnych RP.
- 13) W realizacji szkolenia obronnego należy zrywać obsady stanowisk kierowania i **statych dyżurów** w realizacji zadań wynikających z podwyższania gotowości obronnej państwa, uwzględniając postanowienia w tym zakresie wynikające z ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (t.j. Dz. U. z 2017, poz. 209 z późn. zm.).
- 14) Realizując szkolenia obronne należy wzmoczyć dyscyplinę wykonawczą organizowania i prowadzenia gier, treningów oraz ćwiczeń terenowych, w ramach których należy doskonalić praktyczne umiejętności realizowania zadań obronnych wynikających z zakwalifikowanych planów operacyjnych funkcjonowania, planów przygotowań publicznej i niepublicznej służby zdrowia na potrzeby obronne państwa oraz planów organizacji i funkcjonowania zastępczych miejsc szpitalnych.
- 15) W szkoleniu aktywnie wykorzystywać istniejące zasoby pomocy merytorycznych (np. zestawy wypisów z aktów prawnych, instrukcji, doktryn, wydawnictw, prezentacji, własnych opracowań itp.).
- 16) W realizacji przyjętych przez Marszałka Województwa Lubuskiego, starostów, wójtów, burmistrzów i prezydentów miast celów szkoleniowych, należy na bieżąco uwzględniać zmiany zachodzące w funkcjonowaniu systemu obronnego państwa i wprowadzać w tym zakresie stosowne korekty planistyczne.
- 17) Koordynator szkolenia obronnego w województwie - Wojewoda Lubuski zastrzega sobie prawo do prowadzenia wizytacji w trakcie przedsięwzięć szkoleniowych organizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego w zakresie zgodności przedsięwzięcia z planem, o którym mowa w pkt. IV.8.

- 18) Jednostki samorządu terytorialnego przewidziane do wizytacji przedsięwzięć szkoleniowych są zobowiązane do każdorazowego informowania Wojewody Lubuskiego, za pośrednictwem Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, o terminie planowanego przedsięwzięcia.
- 19) Listę jednostek samorządu terytorialnego, w których będą prowadzone wizytacje przedsięwzięć szkoleniowych w danym roku, określa w imieniu Wojewody Lubuskiego Dyrektor Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego i przekazuje do wiadomości wyznaczonym jednostkom odrębnym pismem.

VI. DOKUMENTACJA SZKOLENIOWA, SPRAWOZDAWCZOŚĆ:

- 1) Do obowiązków organizatora szkolenia należy opracowanie i prowadzenie dokumentacji szkoleniowej, gier, treningów, ćwiczeń obronnych i jej przechowywanie zgodnie z postanowieniami Ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 217) oraz zasadami określonymi w niniejszych wytycznych.
- 2) Dokumentację szkoleniową stanowią: program szkolenia obronnego w województwie lubuskim na lata 2017 -2022, plan szkolenia obronnego w województwie lubuskim na 2018 rok, plan szkolenia na szczeblu samorządu na 2018 rok, plany zajęć, listy obecności, konspekty (lub wydruki z prezentacji), dokumenty finansowe, umowy zawierane przez organizatora szkolenia z osobami prowadzącymi zajęcia szkoleniowe lub podpisywane w innym celu niezbędnym do realizacji szkolenia obronnego.
- 3) Dokumentację ćwiczenia obronnego określono szczegółowo w *Wytycznych Wojewody Lubuskiego do przygotowania i przeprowadzenia gier, ćwiczeń i treningów obronnych*, zatwierdzonych przez Wojewodę Lubuskiego w dniu 11 października 2013 r., a składa się na nią w szczególności:
 - a) zarządzenie organizatora w sprawie przygotowania ćwiczenia obronnego,
 - b) plan i koncepcja przeprowadzenia ćwiczenia obronnego jednostki organizacyjnej,
 - c) plan wykorzystania środków finansowych, jeżeli organizacja ćwiczenia będzie się wiązała z kosztami, które organizator planuje pokryć ze środków przyznanych w ramach dotacji celowej na realizację szkolenia obronnego,
 - d) plan podawania wiadomości, zadań, poleceń,
 - e) dziennik działań,
 - f) sprawozdanie z przeprowadzonego ćwiczenia, zawierające m. in.: komentarz ogólny z przebiegu ćwiczenia w kontekście opracowanej koncepcji i planu przeprowadzenia ćwiczenia, uwagi uczestników ćwiczenia dotyczące jego przygotowania i przebiegu, proponowane zmiany w ustawach i rozporządzeniach, zmiany w regulacjach prawnych obowiązujących w województwie, zmiany w systemie prowadzenia przygotowań obronnych oraz propozycje w zakresie innych spraw związanych z organizacją ćwiczeń obronnych.

- 4) Dokumentację, o której mowa w pkt. VI.2 i VI.3, organizator szkolenia przechowuje i przedstawia do wglądu w czasie kontroli problemowej realizacji zadań obronnych.
- 5) Organizator szkolenia, po zrealizowaniu każdego przedsięwzięcia szkoleniowego zobowiązany jest przesłać do Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego LUW, w terminie **14 dni od jego zakończenia**, wyłączenie:
 - a) potwierdzoną kopię **planu zajęć** (wzór planu - załącznik nr 2),
 - b) potwierdzoną kopię **listy obecności** osób uczestniczących w szkoleniu (wzór listy obecności - załącznik nr 3),
 - c) **dokumentację finansową** zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale VII - w przypadku gdy przedsięwzięcie wymagało zaangażowania środków finansowych.
- 6) W przypadku przedsięwzięć wspólnych, o których mowa w pkt. IV.11 zasady określone w pkt. VI.5 stosuje się odpowiednio. Jednostki biorące udział w przedsięwzięciu wspólnym mogą przesłać, każda z osobna kserokopię wspólnego planu zajęć i listy obecności. Natomiast w przypadku zaangażowania środków finansowych, poszczególne jednostki przysyłają dokumenty finansowe z adnotacją znajdującą się w opisie faktury lub rachunku o treści – „*wydatek poniesiony w ramach przedsięwzięcia wspólnego realizowanego z gminami ...; zgodnie z planem podziału środków z dnia ...*”.
- 7) Nie przesłanie kopii ww. dokumentów traktowane będzie, jako nie wykonanie uzgodnionych z Wojewodą zadań obronnych z zakresu szkolenia.

VII. ROZLICZENIE FINANSOWE SZKOLENIA OBRONNEGO:

- 1) Organizatorzy szkolenia obronnego (Marszałek Województwa Lubuskiego, starostowie, wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast) złożą do dnia **10 września 2018** roku do Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego LUW zapotrzebowanie na środki finansowe związane z pokryciem kosztów szkolenia obronnego w roku następnym. **(2 0 1 8)**
- 2) Wydatkowanie środków finansowych na cele szkolenia obronnego musi być ściśle powiązane z planem szkolenia obronnego, o którym mowa w pkt. IV.8, a ich uruchomienie następuje po uzgodnieniu planu z Wojewodą.
- 3) Przyznane środki mogą być wykorzystane **wyłącznie na wydatki bezpośrednio związane z organizacją własnych przedsięwzięć szkoleniowych**, w tym:
 - a) zakup publikacji o tematyce obronnej zgodnej z problematyką opisaną w § 9 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szkolenia obronnego (np. kwartalniki Wiedza Obronna i Zeszyty Problemowe wydawane przez Towarzystwo Wiedzy Obronnej, materiały studyjne Akademii Sztuki Wojennej, publikowane na potrzeby Wyszczeh Kursów Obronnych dla kierowniczej kadry administracji publicznej),
 - b) **opłacenie wykładowców prowadzących szkolenie zgodnie z zasadami określonymi w pkt. VII.5 i VII.6,**

- c) przygotowanie materiałów dydaktycznych i szkoleniowych dla uczestników szkolenia (wykonanie kserokopii lub nagranie materiału na płyty CD, zakup zeszytów, notatników, długopisów itp.),
 - d) zabezpieczenie logistyczne w postaci opłacenia sali niezbędnej do przeprowadzenia szkolenia,
 - e) zakwaterowanie i wyżywienie uczestników szkolenia,
 - f) zabezpieczenie logistyczne terenowych ćwiczeń obronnych w postaci amortyzacji sprzętu, paliwa, usług transportowych.
- 4) Ze środków przeznaczonych na szkolenie obronne nie mogą być finansowane:
- a) zaopatrzenie biurowe pracownika (sprzęt komputerowy, multimedialny, oprogramowanie, tonery do drukarek, pendrive itp.),
 - b) materiały biurowe i inne niezwiązane bezpośrednio z celami szkoleniowymi (teczki, okładki, oprawy dokumentacji planistycznej, materiały promocyjne, podręczniki o tematyce niezwiązanej z obronnością itp.),
 - c) koszty delegacji poniesione w związku z wyjazdem pracownika na szkolenie obronne,
 - d) koszty udziału pracownika w zewnętrznych szkoleniach obronnych (opłaty szkoleniowe, przejazdy, wyżywienie, pobyt w ośrodkach szkoleniowych itp.),
 - 5) W przypadku zakupu usług szkoleniowych (u wykonawcy świadczącego usługi w zakresie prowadzenia szkoleń) na potrzeby organizowanego szkolenia obronnego ustalają niżej wymienione zasady:
 - a) należy sporządzić z wykonawcą pisemną umowę,
 - b) wykładowca niebędący pracownikiem administracji publicznej, o którym mowa powyżej, musi posiadać doświadczenie zawodowe z zakresu obronności,
 - c) ustalają stawki dla prowadzących szkolenia obronne:
 - a. profesor – do 200 zł./godz.,
 - b. doktor – do 100 zł./godz.,
 - c. magister – do 60 zł./godz.,
 - d. osoby nieposiadające tytułu naukowego – do 50 zł./godz.,
 - d) wynagrodzenie wykładowców przekraczające podane powyżej limity, nie będą finansowane z dotacji na szkolenie obronne przekazywanej przez Wojewodę Lubuskiego.

- 6) Osoby prowadzące szkolenia obronne będące pracownikami urzędu organizatora szkolenia lub będące pracownikami jednostki organizacyjnej podległej lub nadzorowanej przez organizatora szkolenia, albo sprawujące nadzór merytoryczny nad pracownikami urzędu organizatora w zakresie spraw obronnych nie mogą pobierać wynagrodzenia za prowadzone szkolenia obronne.
- 7) Dokumentacja potwierdzająca użycie środków finansowych (faktury, rachunki) musi zawierać informacje lub adnotacje i opisy jednoznacznie potwierdzające wydatkowanie środków na cele szkolenia obronne. **Opisując ww. dokumentację należy dokładnie określać ilość wydatkowanych środków finansowych.**
- 8) Jeżeli ze środków przeznaczonych na szkolenie obronne sfinansowano udział wykładowców to do dokumentacji rozliczeniowej (rachunki, faktury) należy dołączyć również potwierdzoną kopię umowy pomiędzy organizatorem szkolenia i wykładowcą.
- 9) O planowanej rezygnacji z wykorzystania przekazanych na cele szkolenia obronnego środków finansowych należy powiadomić pisemnie Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego LUW w **nieprzekraczalnym terminie do dnia 31 lipca 2018 r. i dokonać zwrotu przekazanej dotacji.**
- 10) **Ostateczny termin rozliczenia całości przekazanych środków finansowych na szkolenie obronne w roku 2018 upływa z dniem 20 listopada 2018 r.**

VIII. TERMINY OKREŚLONE W WYTYCZNYCH:

- 1) 10 marca 2018 r. – przesłanie, celem uzgodnienia, rocznych planów szkolenia,
- 2) 31 lipca 2018 r. – informacja do WBIZK LUW o rezygnacji z przyznanych środków finansowych,
- 3) 10 września 2018 r. – złożenie zapotrzebowania na środki finansowe na 2019 rok,
- 4) 20 listopada 2018 r. – ostateczny termin rozliczenia całości środków finansowych przekazanych jednostkom samorządu terytorialnego na szkolenie obronne,
- 5) 14 dni – czas na przesłanie dokumentacji szkolenia upływający od dnia jego przeprowadzenia.

Załączniki:

- 1) Plan szkolenia obronnego (wzór) – do stosowania,
- 2) Plan zajęć (wzór) – do stosowania,
- 3) Lista obecności (wzór) – do stosowania.

Załącznik Nr 1 do Wyciecznych Wojewody Lubuskiego
do szkolenia obronnego w 2018 roku – plan szkolenia obronnego.

<NAZWA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ>

<NAZWA KOMÓRKI WYKONUJĄCEJ PLAN>

ZATWIERDZAM

<stanowisko organizatora szkolenia>

<imię i nazwisko>

<sygnatura dokumentu>

**PLAN
SZKOLENIA OBRONNEGO**
<odpowiednio: w urzędzie marszałkowskim; w powiecie;
w mieście; w gminie> na 2018 rok

OPRACOWAŁ

<stanowisko>

<imię i nazwisko>

<MIEJSCOWOŚĆ>

<MIESIĄC ROK>

CZEŚĆ I – Opisowa

Podstawę sporządzenia *Planu szkolenia obronnego* w *na 2018 rok* stanowią: § 11 pkt. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 października 2015 r. w sprawie szkolenia obronnego (Dz. U. z 2015 r., poz. 1829), *Program szkolenia obronnego* w *na lata 2017-2019, oraz Wytyczne Wojewody Lubuskiego do szkolenia obronnego w 2018 roku.*

1. Dokumenty odniesienia:

- wybrane akty prawne (szczebla centralnego i wojewódzkiego) regulujące specyfikę przygotowań obronnych w powiecie, mieście, gminie, urzędzie marszałkowskim,
- wydane przez starostę, prezydenta miasta, burmistrza, wójta i marszałka województwa decyzje i inne dokumenty, stanowiące o warunkach, trybie i sposobie realizacji przygotowań obronnych, odpowiednio w starostwie, urzędzie miejskim/miasta, urzędzie gminy, urzędzie marszałkowskim,
- inne dokumenty, np. regulaminy, publikacje, artykuły itp. Wykaz dokumentów powinien być **ograniczony** do tych, które odnoszą się będą do tematyki szkoleniowej planowanej do realizacji w 2018 roku.

2. Cele szkolenia:

- cele szkolenia obronnego na 2018 rok powinny stanowić rozwinięcie celu ujętego w programie szkolenia obronnego na lata 2017-2019, z uzupełnieniem o inne cele wynikające z potrzeb organizatora szkolenia i zmian w zakresie przygotowań obronnych spowodowanych wejściem w życie nowych uregulowań prawnych,
- zasadnym jest przyjmować nie więcej niż 2-3 cele szkoleniowe, opracowane w formie opisowej.

CZĘŚĆ II - Planowane przedsięwzięcia szkoleniowe - przykładowe wpisy

L.p.	Tematy szkolenia	Forma szkolenia	Termin		Uczestnicy szkolenia (nr grupy szkoleniowej)	Odpowiedzialny	Uwagi
			Miejsce				
1	2	3	4	5	6	7	
LUTY							
PRZEDSIĘWZIĘCIA SZCZEBLIA NADRZĘDNEGO							
1	P1. Międzynarodowe i wewnętrzne uwarunkowania bezpieczeństwa państwa: T4. Współczesne, zewnętrzne i wewnętrzne, zagrożenia bezpieczeństwa państwa - Wybrane zagadnienia z działalności obcych służb specjalnych (przedstawiciel ABW). T7. Zagrożenia informacyjne w cyberprzestrzeni.	Wykład informacja	Ustalony odrębnym pismem	S-1	Wojewoda Lubuski	Dyrektor WBIZK	
			Ośrodek szkoleniowy zostanie wybrany w trybie zapytywania o cenę.				
MARZEC							
PRZEDSIĘWZIĘCIA WŁASNE							
2	P9. Realizacja zadań na rzecz Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej i wojsk sojuszniczych: T7. Powiatowy trening akcji kurierskiej - Powiat Strzelecko-Drezdenecki.	Trening powiatowy	Ustalony odrębnym trybem	S-1 W-1 G-1 P-1/3 P-1/4 właściwe organy administracji wojskowej, kurierzy w ramach potrzeb *	Starosta Zagajski Wsparcie i koordynacja WBIZK LUW	* przedsięwzięcie ujmuje w planach szkoleń wszyście j.s.t z terenu powiatu, szczegółowy zakres uczestników treningu zostanie określony odrębnym trybem przez starostę	
			MSD ćwiczących + lokalizacje ustalone przez Starostę				

CZĘŚĆ III Grupy szkoleniowe:

- należy ująć nazwy grup szkoleniowych właściwych dla danego organizatora szkolenia, zgodnie z ramowym wykazem grup szkoleniowych w województwie lubuskim, zawartym w *Programie szkolenia obronnego w województwie lubuskim na lata 2017-2022*;
- szczegółowy wykaz osób (stanowisk) i ich liczba, zobligowanych do udziału w szkoleniu obronnym w 2018 roku, stanowi obowiązkowy załącznik do planu szkolenia na 2018 rok.